

Sairaanhoidajat

Suomen Sairaanhoitajien vastaus Eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnan pyyntöön kirjallisesta asiantuntijalausunnosta

**Asia: HE 131/2024 vp Hallituksen esitys eduskunnalle lasten ja nuorten
terapiatakuuta koskevaksi lainsäädännöksi**

Hallituksen esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevaksi lainsäädännöksi

- Kannatamme sitä, että perusterveydenhuollossa lyhytpsykoterapia tai psykologiseen vuorovaikutukseen perustuva määrämuotoinen ja aikarajoitteinen psykososiaalinen hoito olisi aloitettava viimeistään 28 vuorokauden kuluessa hoidon tarpeen toteamisesta.
- On tärkeää, että hoidon tarpeen toteava taho ei jätä nuorta yksin vaan huolehtii asiakkaasta siihen saakka, kun hoito pääsee alkamaan.
- Kannatamme myös sitä, että sosiaalihuollossa lapsille ja nuorille järjestetään mielenterveystyön palveluna psykososiaalista tukea soveltuvien osien. Väliinputoajia ovat sosiaalihuollon piirissä olevat lapset ja nuoret, joilla on päihdeongelma.
- Päihdeongelmaisia lapsia ja nuoria on vaikea saada psykiatriseen hoitoon, koska heiltä vaaditaan päihteettömyyttä. Näin lapsen ja nuoren avun saanti viivästyy tai apu jää saamatta. Päihteiden taustalla saattaa olla mielenterveysongelmat, joita lapsi tai nuori lääkitsee päihteillä.

Hallituksen esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevaksi lainsäädännöksi

- Palveluiden painopiste tulisi olla lasten ja nuorten perheiden tukemissa, niin että vanhemmat ovat mukana sekä riittävässä ennaltaehkäisevissä palveluissa.
- Lisäksi on tärkeää huomioida, että hoidon on oltava ikätasolle sopivaa.
- Palveluiden vahvistaminen lasten ja nuorten puolella ei saa vaikuttaa haitallisesti aikuisten tarvitsemiin palveluihin.
- Hyvinvointivaltiossamme pitäisi jokaisen mielenterveysongelmista kärsivän saada apua kohtuullisessa ajassa ja Suomessa tulee panostaa nykyistä enemmän kaikenikäisten kansalaisten mielenterveyden ja päihdeongelmien hoitoon ja ennaltaehkäisyyn.
- Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollosta säästäminen ja esimerkiksi psykiatristen sairaanhoitajien tehtävien lopettaminen on lyhytnäköistä säästöä hyvinvointialueilla.
- Psykiatrisia erikoissairaanhoitajia tarvittaisiin laajasti eri erikoisaloilla, myös sosiaalipuolella ja sivistyspalveluissa.

Hallituksen esitys lasten ja nuorten terapiatakuuta koskevaksi lainsäädännöksi

- Mihin perustuu ikäraja 22 vuotta?
 - Nuorten aivot kehittyvät voimakkaasti ja vasta 25- vuotiaana ne ovat ns. valmiit rakenteensa ja toimintakykynsä puolesta
 - Asiantuntijoiden mukaan vasta 24–25-vuotias on kykenevä hillitsemään impulssejaan ja toimimaan järkevästi.
- Syrjäytymisriski on mahdollinen
 - 23–25-vuotiaalla, joka ei saa apua ajallaan, asuu poissa vanhempien luota ja tarvitsisi mielenterveytensä ja mahdollisesti vielä päihderiippuvuuksiensa takia ulkopuolista apua.
 - niillä nuorilla, jotka eivät ole opiskeluiden piirissä, mutta eivät ole myöskään työelämässä. Heillä on vaara olla väliinputoajia, kun heillä ei ole (koulu/työterveyden) verkostoja ympärillä.

